

**UCHWAŁA NR XLV/486/14
RADY MIASTA PUŁAWY**

z dnia 29 maja 2014 r.

**w sprawie zmiany uchwały nr XL/442/13 Rady Miasta Puławy z dnia 19 grudnia 2013 roku w sprawie
uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014 dla
miasta Puławy**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 1–2 i 5, art. 12 ust. 4 oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.), art. 6 ust. 2 i art. 9b ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), Rada Miasta Puławy uchwała, co następuje:

§ 1.

W Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014 dla miasta Puławy, stanowiącym załącznik do uchwały nr XL/442/13 Rady Miasta Puławy z dnia 19 grudnia 2013 roku, dokonuje się następujących zmian:

1. Rozdział V Zadania do realizacji w 2014 roku otrzymuje brzmienie zawarte w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

2. Rozdział V Zadania do realizacji w 2014 roku zawarty w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2014 dla miasta Puławy, stanowiącym załącznik nr 1 do Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014 dla miasta Puławy, otrzymuje brzmienie zawarte w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

3. Profilaktyczno–Rozwojowy Program Pracy z Dziećmi i Młodzieżą „Alternatywa”, stanowiący załącznik nr 2 do Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014 dla miasta Puławy, otrzymuje brzmienie zawarte w załączniku nr 3 do niniejszej uchwały.

4. Program pracy środowiskowej z uwzględnieniem socjoterapii, skierowany do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym, stanowiący załącznik nr 3 do Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014 dla miasta Puławy, otrzymuje brzmienie zawarte w załączniku nr 4 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Puławy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Puławy

Zbigniew Śliwiński

Rozdział V**Zadania do realizacji w roku 2014**

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji w kwartałach				Planowany koszt realizacji	Jednostka realizująca
		I	II	III	IV		
I.	<p><i>Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.</i></p> <p>Zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych i dorosłych dzieci alkoholików z terenu miasta Puławy</p>	X	X	X	X	12.000 zł	Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Puławach
II.	<p><i>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.</i></p> <p>Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynagrodzenia dla członków Komisji wynagrodzenia dla biegłych za wydanie pisemnej opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu materiały konieczne do pracy Komisji materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące pracy Komisji szkolenie członków Komisji i jej bezpośrednich współpracowników w celu podnoszenia kwalifikacji i poprawy wzajemnej współpracy opłaty sądowe ponoszone w związku z kierowaniem wniosków do Sądu Rejonowego o skierowanie na leczenie odwykowe</p> <p>Zadania w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie realizowane są w ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2014 dla miasta Puławy, stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego Programu</p>	X	X	X	X	70.000 zł	Urząd Miasta Puławy
		X	X	X	X	-	Urząd Miasta Puławy

<p>III.</p>	<p><i>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.</i></p> <p>Działania informacyjno-edukacyjne, skierowane do dzieci i młodzieży. Realizacja Profilaktyczno-Rozwojowego Programu Pracy z Dziećmi i Młodzieżą „Alternatywa”, stanowiącego załącznik nr 2 do niniejszego Programu Realizacja „Programu Domowych Detektywów” i „Programu Fantastyczne Możliwości” Realizacja Programu „Młodzieżowe Ochotnicze Pogotowie Rówieśnicze” Realizacja Programu „NOE” i Programu „DEBATA” Realizacja Programu „Archipeląg Skarbów” Diagnoza środowiska lokalnego Dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych</p> <p>2. Realizacja programu pn. „Praca środowiskowa z uwzględnieniem socjoterapii skierowanej do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym”, stanowiącego załącznik nr 3 do niniejszego Programu</p> <p>3. *Realizacja programu pn. „Program nauki pływania dla uczniów szkół podstawowych, prowadzonych przez gminę Miasto Puławy”, stanowiącego załącznik nr 4 do niniejszego Programu</p> <p>3. Działania informacyjno-edukacyjne, skierowane do społeczności lokalnej. Organizacja kampanii, konkursów i imprez profilaktycznych zakup materiałów i nagród Druk i zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych</p>	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	<p>268.590 zł</p> <p>105.000 zł</p> <p>150.000 zł</p> <p>18.260 zł</p>	<p>Urząd Miasta Puławy</p> <p>Szkoły z terenu miasta Puławy</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach</p> <p>Urząd Miasta Puławy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach</p> <p>Urząd Miasta Puławy szkoły podstawowe z terenu miasta Puławy, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji</p> <p>Urząd Miasta Puławy</p>
-------------	--	---	---	---	--	--

IV.	<i>Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.</i> Zlecenie realizacji zadań publicznych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Konsultowanie z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji. Wzajemne informowanie się o kierunkach planowanej działalności i współdziałania w celu ujednoczenia i zharmonizowania tych kierunków. Tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji, Rady Miasta Puławy i Prezydenta Miasta Puławy.	X	X	X	X	280.650 zł	Urząd Miasta Puławy Organizacje pozarządowe
V.	<i>Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy.</i>	X	X	X	X	-	Urząd Miasta Puławy
VI.	<i>Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.</i>	X	X	X	X	-	Klub Integracji Społecznej, funkcjonujący w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach
RAZEM						904.500 zł	
Koszt realizacji Miejskiego Programu PiRPA bez „Programu nauki pływania dla uczniów szkół podstawowych, prowadzonych przez gminę Miasto Puławy”						754.500 zł	

* Środki na realizację „Programu pływania dla uczniów szkół podstawowych, prowadzonych przez gminę Miasto Puławy” będą pochodzić z budżetu Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Puławy.

Zadania publiczne w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, realizowane będą po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Do zadań tych należą:

1. Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocy.
2. Prowadzenie programu działań psychoedukacyjnych i terapeutycznych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Prowadzenie specjalistycznej placówki wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
4. Pozostałe zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Rozdział V**Zadania do realizacji w 2014 roku**

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji w kwartałach				Planowany koszt realizacji	Jednostka realizująca
		I	II	III	IV		
I.	<i>Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.</i>						
II.	<i>Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.</i>						
	Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	X	X	X	X	25.000 zł	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach
	Realizacja następujących zadań: Prowadzenie programu pomocy całodobowej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie z możliwością udzielenia schronienia. Prowadzenie programu korekcyjno-edukacyjnego wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Powyższe zadania prowadzone będą po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.	X	X	X	X	170.000 zł	Jednostka realizująca wyłoniona zostanie po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert
	Działania informacyjno-edukacyjne, skierowane do społeczności lokalnej (w tym 9.653,50 zł jako wkład własny wniosku o dofinansowanie projektu w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”)	X	X	X	X	10.500 zł	Urząd Miasta Puławy
III.	<i>Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.</i>						
	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został powołany zarządzeniem nr A/35/14 Prezydenta Miasta Puławy z dnia 26 lutego 2014 roku.	X	X	X	X	-	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach
RAZEM						205.500 zł	

PROFILAKTYCZNO–ROZWOJOWY PROGRAM PRACY Z DZIEĆMI I MŁODZIEŻĄ „ALTERNATYWA”

Profilaktyczno–Rozwojowy Program Pracy z Dziećmi i Młodzieżą „ALTERNATYWA” stanowi ofertę pracy skierowaną do dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjalnych gminy Miasto Puławy.

Idea Programu wypływa z dwóch podstawowych założeń:

1. Jedną z podstawowych przyczyn używania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież są deficyty rozwoju emocjonalnego oraz nieodpowiednia adaptacja do warunków życiowych.

2. Ograniczenie używania środków psychoaktywnych dokonuje się poprzez uczestnictwo dzieci i młodzieży w takich zajęciach, które oferują możliwość osiągnięcia zadowolenia i uzyskiwania pozytywnych wzmocnień bez konieczności sięgania po te środki.

Podstawowym celem Programu „ALTERNATYWA” jest wyposażenie młodego człowieka w wiedzę i umiejętności wspierające jego rozwój i umożliwiające satysfakcjonujące życie i dorastanie.

Realizacja tego celu odbywa się poprzez:

1. Zapewnianie dzieciom i młodzieży atrakcyjnych form pracy i zabawy jako alternatywy dla społecznie nieakceptowanych form spędzania czasu wolnego.

2. Wychowanie nawyków organizowania i spędzania czasu wolnego bez używania środków psychoaktywnych.

3. Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań pozalekcyjnych.

4. Rozwijanie umiejętności społecznych i psychospołecznych.

5. Dostarczanie wiedzy i rozwijanie umiejętności wychowawczych rodziców.

6. Poprawianie komunikacji pomiędzy dziećmi a rodzicami i nauczycielami.

Program dostarcza pozytywnych alternatyw wobec spożywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych. Dzieje się to poprzez stymulowanie takich działań, w których dzieci i młodzież mogą doskonalić samodyscyplinę, zaufanie do siebie i poczucie własnej siły, stając się tym samym osobami dojrzałymi społecznie. Program stwarza możliwości na rozszerzenie zakresu doświadczeń młodego człowieka, a odpowiednio wykorzystany nauczy go zaradności, upewni o swojej wartości, nauczy znajdować oparcie w samym sobie w trudnych sytuacjach życiowych. Program poprzez rozwijanie zainteresowań dziecka, pracę nad rozwojem jego własnej osobowości, efektywne zagospodarowanie czasu wolnego i stałą współpracę z rodzicami stanowi bardzo istotny czynnik chroniący dzieci i młodzież przed używaniem środków psychoaktywnych.

Ważnym elementem Programu jest indywidualizacja procesu wychowania i kształcenia, wprowadzenie interdyscyplinarnych zajęć, współpraca z rodzicami oraz stworzenie młodym ludziom możliwości współtworzenia działań i uczestniczenia w nich.

Głównymi adresatami Programu są uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz ich rodzice i nauczyciele. W wyborze grupy docelowej wzięto pod uwagę cechy rozwojowe dzieci i młodzieży.

Dzieci w wieku 7–9 lat zdobywają podstawy wiedzy mającej zasadnicze znaczenie dla ich przyszłego życia. Dla nich ważnym autorytetem jest nauczyciel. Ma on zatem bardzo dużą szansę pomagania dziecku w rozwijaniu umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach. Dzięki propozycjom odpowiedniego działania dziecko nauczy się o wiele więcej niż poprzez upominanie i udzielanie wskazówek. Dzieci w młodszym wieku szkolnym nie zawsze potrafią bezpośrednio i werbalnie wyrażać swoje emocje, stąd też ważne jest, aby nauczyciel dał im możliwość informowania o swoich przeżyciach w zabawie, malowaniu, rysowaniu, śpiewaniu piosenek, scenkach teatralnych czy przedstawieniach kukiełkowych. Może to być dobrym sposobem na

zredukowanie napięć i problemów dziecka lub przynajmniej na sprowadzenie ich do takiego poziomu, w którym dziecko samo daje sobie radę. Rozpoczęcie właściwej pracy z dzieckiem w najmłodszych klasach szkoły podstawowej zwiększa jego szansę na skuteczne samodzielne radzenie sobie w sytuacjach trudnych w przyszłości. Działania takie określane są mianem profilaktyki pierwszorzędowej, a ich celem jest m.in. takie wspieranie rozwoju dziecka, aby potrafiło samodzielnie poszukiwać różnych form spędzania czasu wolnego, bezpiecznych dla jego rozwoju psychofizycznego.

Dzieci w wieku 10–12 lat starają się rozwijać swoje związki z rówieśnikami. Dotyczy to pogłębiania przyjaźni i przynależności do różnych grup. Dzieci te podejmują pierwsze próby niezależności. Stają przed koniecznością samodzielnego dokonywania wyborów i dlatego ważne jest aby wybory te były poparte rodzinnymi i społecznymi standardami. Bardzo istotne w tym okresie jest utrzymanie dobrej komunikacji z dzieckiem. Jeśli w tym okresie dziecko nie będzie mogło łatwo porozumiewać się z rodziną, to w wieku dorastania problemy z porozumiewaniem się staną się jeszcze trudniejsze, a to z kolei czyni młodego człowieka bardziej podatnym na wpływ rówieśników, którzy mogą także zachęcać do używania środków psychoaktywnych.

Młodzież w wieku 13–15 lat z jednej strony chce być zauważana i doceniana przez innych, a z drugiej strony ma jeszcze niewielkie doświadczenie w radzeniu sobie ze stresem. Motywem wielu zachowań młodzieży jest chęć należenia do grupy rówieśniczej. Potrzeba przynależności przejawia się pragnieniem zachowywania się tak samo, jak rówieśnicy. Niektórzy młodzi ludzie używają środków psychoaktywnych np. wtedy gdy mają bardzo zły nastrój i nie potrafią sobie z nim poradzić, stosują je jako lek na nieśmiałość, lęk albo ze zwykłej ciekawości i chęci porównania swoich doznań z innymi. Realizowane w ramach Programu zajęcia mają zaproponować młodzieży takie wzorce postępowania, w których nie ma miejsca na alkohol, papierosy i narkotyki.

Wybór rodziców jako kolejnej grupy, która będzie współtworzyła i jednocześnie uczestniczyła w Programie również nie jest przypadkowy, ponieważ rodzic powinien stanowić oparcie dla dziecka w różnych fazach jego rozwoju. Jedną z istotnych podstaw zdrowej, a zatem zdolnej oprzeć się środkom psychoaktywnym, osobowości jest poczucie własnej wartości. Rodzice nie zawsze zdają sobie sprawę z faktu, że mają znaczący wpływ na wytworzenie lub zniszczenie u dziecka poczucia własnej wartości. Dziecko jest bardzo wrażliwe na to co mówią o nim rodzice i często, mało z pozoru znaczące, uwagi na jego temat kształtują jego samoocenę. Rodzice często korzystają z wachlarza nakazów, zakazów, ocen, opinii, kar, nagan i kpin, które w istocie informują dziecko o braku akceptacji z ich strony i budują w nim przekonanie, że jest niewiele warte. To co przeszkadza rodzicom w wytwarzaniu w dzieciach pozytywnej oceny, to świadomość własnej niedoskonałości i własna zaniżona samoocena. Rodzicom trudno jest zaakceptować własne dzieci, szczególnie wtedy gdy powtarzają ich własne błędy i porażki. Poza tym trudno jest nauczyć dziecko pozytywnego patrzenia na siebie jeżeli tak naprawdę najbliższa osoba, jaką jest rodzic nie akceptuje go. Program, będzie uwzględniał również pracę i współpracę z rodzicami, ponieważ bez ich zaangażowania i pomocy trudno byłoby pracować z samym dzieckiem.

Realizacja Programu „ALTERNATYWA”

W ramach Programu prowadzone są zajęcia z dziećmi i młodzieżą w następujących blokach:

- I. Blok Zajęć Sportowych** – formy aktywności przewidziane do realizacji w tym bloku mogą uwzględniać różne dyscypliny sportu. Rodzaj zajęć powinien być dostosowany do grupy wiekowej i możliwości uczniów.
- II. Blok Edukacyjno–Rozwojowy** – celem zajęć realizowanych w ramach tego bloku jest z jednej strony poznanie zasobów i możliwości każdego dziecka, z drugiej zaś rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań poprzez zwiększanie wiary w siebie i własne możliwości. Zajęcia realizowane w ramach tego bloku pozwalają na wykazanie się wiedzą i umiejętnościami każdemu dziecku.
- III. Blok Wspierająco–Integrujący** – celem zajęć realizowanych w ramach tego bloku jest samopoznanie, budowanie poczucia własnej wartości, nauczenie się prawidłowej komunikacji, nabywanie umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów oraz zwiększenie wiedzy o szkodliwym działaniu środków psychoaktywnych (w odniesieniu do dzieci w młodszym wieku szkolnym będzie to kształtowanie nawyków dbania o własne zdrowie).

IV. Blok Zajęć Zintegrowanych – formy aktywności przewidziane do realizacji w blokach II i III mogą wzajemnie się łączyć i uzupełniać tworząc blok zintegrowany. Może on zawierać np. elementy programów profilaktycznych połączone z zajęciami teatralnymi. Forma prowadzenia tego typu zajęć zależy całkowicie od inwencji nauczyciela oraz chęci i potrzeb dzieci i młodzieży. Celem prowadzenia takich działań będzie między innymi większe zintegrowanie grupy. Poza tym zajęcia zintegrowane łączą w sobie cele bloku II i III. Formy zajęć zintegrowanych powinny znaleźć odzwierciedlenie w tematyce zajęć przy zachowaniu równowagi pomiędzy tematyką z dwóch bloków głównych.

Proponowane w ramach Programu formy aktywności oraz dobór tematyki zajęć powinien odzwierciedlać potrzeby dzieci i młodzieży. Szkoła może proponować inne formy w zależności od potrzeb środowiska.

Podstawą do projektowania działań jest zdiagnozowanie zapotrzebowania danego środowiska szkolnego, w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży. Dzięki temu propozycja skierowana do odbiorców Programu będzie uwzględniała rzeczywiste potrzeby profilaktyczne środowiska.

W odniesieniu do dzieci w młodszym wieku szkolnym tzn. z klas I–III, zajęcia powinny być dostosowane do poziomu rozwoju emocjonalnego i osobowościowego tej grupy wiekowej.

Wśród wykorzystywanych metod pracy powinny pojawić się przede wszystkim takie, które zwiększają aktywność dziecka, uwalniają je od napięć psychicznych, ułatwiają wzajemne porozumiewanie i pozwalają na przeżycie sukcesu. Do takich metod należą m. in. psychodramy, dyskusje, burze mózgów, opowiadania, gry, zabawy i inne.

Tabela nr 1

Przykładowe formy zajęć w poszczególnych blokach

I Blok Zajęć Sportowych	II Blok Edukacyjno–Rozwojowy	III Blok Wspierająco–Integrujący
zajęcia sportowo – rekreacyjne zajęcia turystyczne zajęcia taneczne aerobic gimnastyka korekcyjna klub rowerowy zajęcia z następujących dyscyplin sportowych: piłka siatkowa, piłka nożna, piłka koszykowa, piłka ręczna, tenis stołowy, hokej halowy, pływanie itp. inne w zależności od potrzeb środowiska	klub dyskusyjny formy teatralne zajęcia kulinarne spotkania z poezją i prozą zajęcia wokalne – instrumentalne klub pomocy pozalekcyjnej kabaret zajęcia informatyczne klub szachowy warsztaty dziennikarskie łamiągówki matematyczne zajęcia artystyczne inne w zależności od potrzeb środowiska	Program "Bezpieczna szkoła" Program „Domowych Detektywów” Program „Fantastyczne Możliwości” Program „Jak żyć z ludźmi” Program „Jestem Sobą” Program „Nasze spotkania” Program „MOPR” Program "Tak czy Nie" Program „Trzy koła” Program „Spójrz inaczej” Program „Spójrz inaczej na agresję” Program „Strażnicy Uśmiechu” Program „II Elementarz” zajęcia zwiększające umiejętności wychowawcze rodziców inne w zależności od potrzeb środowiska
IV Blok Zajęć Zintegrowanych		

Podział godzin w poszczególnych blokach powinien wynikać z diagnozy środowiska szkolnego.

Zasady realizacji Programu „ALTERNATYWA”

Zajęcia z dziećmi i młodzieżą w ramach Programu powinny odbywać się codziennie od poniedziałku do soboty w godzinach najkorzystniejszych dla dzieci i nauczycieli w danym środowisku. Ich rozkład w każdej placówce powinien uwzględniać zarówno racjonalne wykorzystanie klasopracowni szkolnych, jak i stworzyć możliwość udziału w więcej niż jednych zajęciach dla chętnych uczniów.

Tygodniowa liczba godzin zaplanowana dla danej szkoły zależy od liczby uczniów w szkole. W szkołach liczących:

§ do 300 uczniów	zaplanowano 10 godzin
§ od 301 do 400 uczniów	zaplanowano 12 godzin
§ od 401 do 500 uczniów	zaplanowano 14 godzin

§ od 501 uczniów

zaplanowano 16 godzin

* W szczególnych i uzasadnionych przypadkach (np. pełne wykorzystanie przyznanego limitu godzin przy jednoczesnym zapotrzebowaniu dzieci na kolejne zajęcia) i przeprowadzeniu analizy finansowej budżetu Programu, na pisemny wniosek dyrektora placówki mogą zostać przyznane dodatkowe godziny na realizację Programu.

Szkoła może również otrzymać mniej godzin, niż wynika z przyjętego założenia, w sytuacji, gdy dyrektor uzna to za uzasadnione i zwróci się z pisemnym wnioskiem.

Tabela nr 2

Tygodniowa liczba godzin z podziałem na poszczególne szkoły

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów w roku szkolnym 2013/2014	Liczba godzin tygodniowo	Liczba godzin tygodniowo z podziałem na bloki	
				Blok I i II	Blok III i IV
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1	464	14	9	5
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2	486	14	9	5
3.	Szkoła Podstawowa Nr 3	334	12	8	4
4.	Szkoła Podstawowa Nr 4	222	14*	10	4
5.	Szkoła Podstawowa Nr 6	354	12	8	4
6.	Szkoła Podstawowa Nr 10	261	10	7	3
7.	Szkoła Podstawowa Nr 11	541	16	10	6
8.	Gimnazjum Publiczne Nr 1	192	10	7	3
9.	Gimnazjum Publiczne Nr 2	413	14	9	5
10.	Gimnazjum Publiczne Nr 3	161	10	7	3
11.	Gimnazjum Publiczne Nr 4	499	14	9	5
RAZEM		3.927	140	93	47

W przypadku, gdy szkoła nie wykorzysta przeznaczonego dla niej limitu godzin w danym tygodniu, dopuszcza się możliwość wykorzystania ich w terminie późniejszym, nie później jednak niż wskazuje na to termin zakończenia realizacji Programu.

Kryteria kwalifikacji do Programu „ALTERNATYWA”

Z Programu korzystać mogą w sposób dobrowolny wszyscy uczniowie uczęszczający do szkoły, na terenie której realizowany jest Program oraz ich rodzice. Wyboru zajęć będzie dokonywała sama młodzież poprzez deklarację uczestnictwa w poszczególnych zajęciach. Osoby prowadzące zajęcia w ramach Programu powinny dołożyć wszelkich starań, aby zachęcić atrakcyjną formą zajęć, jak największą ilość dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Nauczyciele, którzy powzięli podejrzenie o problemach alkoholowych w rodzinie danego dziecka, uczęszczającego na zajęcia w ramach Programu, powinni powiadomić o tym Opiekuna Programu.

Opiekun Programu „ALTERNATYWA”

Opiekun Programu koordynuje realizację tego Programu na terenie każdej szkoły, w której jest on prowadzony.

Niezbędnym warunkiem umożliwiającym zatrudnienie Opiekuna Programu jest posiadanie, przez tę osobę, udokumentowanych kwalifikacji i umiejętności do prowadzenia zajęć uwzględniających specyfikę pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym. Powinna to być osoba posiadająca wykształcenie wyższe psychologiczne lub pedagogiczne. W innym przypadku do zatrudnienia wymagana jest pozytywna opinia Wydziału Urzędu Miasta Puławy, odpowiedzialnego za realizację Programu.

Opiekun Programu odpowiada przed Dyrektorem szkoły za całość merytorycznej dokumentacji Programu realizowanego w szkole. Ponadto do jego zadań należy:

1. Przygotowanie i wykonanie diagnozy środowiska szkolnego.
2. Dostosowanie tematyki zajęć do wyników diagnozy i przygotowanie zbiorczej oferty, uwzględniającej potrzeby profilaktyczne środowiska.
3. Współpraca z nauczycielami, rodzicami i uczniami w zakresie proponowanych zajęć.
4. Prowadzenie zajęć z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym.
5. Objęcie opieką i wsparciem młodzieży używającej alkoholu lub narkotyków (w szkołach gimnazjalnych).
6. Organizacja i prowadzenie spotkań i zajęć z rodzicami.
7. Prowadzenie konsultacji i udzielanie porad osobom zainteresowanym.
8. Prowadzenie dokumentacji, w tym wykonywanie sprawozdań kwartalnych, półrocznych i rocznych z realizacji Programu „Alternatywa”.

Opiekun Programu realizuje swoje zadania w wymiarze 8 jednostek lekcyjnych tygodniowo.

Monitorowanie i nadzór nad realizacją Programu „ALTERNATYWA”

Za prawidłową realizację Programu pod względem merytorycznym, finansowym i organizacyjnym odpowiada Dyrektor szkoły, który:

- § zatrudnia Opiekuna Programu
- § zatrudnia osoby prowadzące zajęcia z dziećmi i młodzieżą
- § zatwierdza harmonogram pracy Opiekuna Programu
- § zatwierdza indywidualne plany pracy osób prowadzących zajęcia z dziećmi i młodzieżą
- § zatwierdza sprawozdania kwartalne, półroczne i roczne z realizacji Programu.

Program będzie monitorowany na każdym etapie jego realizacji. Monitoring będzie prowadzony np. w postaci sondażu diagnostycznego oraz hospitacji.

Odzwiedzceniem skuteczności Programu będzie liczba dzieci korzystających z zajęć, w stosunku do ogólnej liczby uczniów danej szkoły.

W ramach Programu prowadzona jest dokumentacja, do której należy:

- § diagnoza środowiska szkolnego
- § harmonogram zajęć
- § dziennik zajęć pozalekcyjnych
- § harmonogram pracy Opiekuna Programu
- § indywidualne plany pracy osób prowadzących zajęcia z dziećmi i młodzieżą
- § sprawozdania kwartalne, półroczne i roczne z realizacji Programu
- § dokumentacja finansowa prowadzona według ogólnie obowiązujących przepisów.

Spodziewane efekty realizacji Programu „ALTERNATYWA”

1. Zapewnienie dzieciom i młodzieży atrakcyjnych form pracy i zabawy jako alternatywy dla społecznie nieakceptowanych form spędzania czasu wolnego.
2. Wykształcenie nawyków organizowania i spędzania czasu wolnego bez używania środków psychoaktywnych.
3. Rozwinięcie uzdolnień i zainteresowań pozalekcyjnych.
4. Rozwinięcie umiejętności społecznych i psychospołecznych.
5. Dostarczenie wiedzy i rozwinięcie umiejętności wychowawczych rodziców.

6. Poprawa komunikacji pomiędzy dziećmi a rodzicami i nauczycielami.

Zasady finansowania Programu „ALTERNATYWA”

Program będzie finansowany ze środków:

§ Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Puławy, przeznaczonych na zajęcia pozalekcyjne

§ przeznaczonych na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Puławy.

Program może być również finansowany z innych źródeł.

Dyrektor szkoły zatrudnia Opiekuna Programu oraz osoby realizujące poszczególne zajęcia na podstawie umowy-zlecenia.

Termin realizacji Programu „ALTERNATYWA”

I półrocze 2014 roku

Zajęcia z dziećmi i młodzieżą:

- odbywają się przez okres 20 tygodni, tj. 6 dni w tygodniu x 20 tygodni = 120 dni,
- rozpoczynają się 13 stycznia 2014 roku, a kończą 5 czerwca 2014 roku,
- zajęć z dni 21-22.04 i 01-02.05 nie odpracowuje się.

Praca Opiekuna Programu:

- odbywa się przez okres 20 tygodni, tj. 8 godz. w tygodniu x 20 tygodni = 160 godz.,
- rozpoczynają się 13 stycznia 2014 roku, a kończą 5 czerwca 2014 roku,
- zajęć z dni 21-22.04 i 01-02.05 nie odpracowuje się.

II półrocze 2014 roku

Zajęcia z dziećmi i młodzieżą:

- odbywają się przez okres 10 tygodni, tj. 6 dni w tygodniu x 10 tygodni = 60 dni,
- rozpoczynają się 29 września 2014 roku, a kończą 9 grudnia 2014 roku,
- zajęć z dni 10-11.11 nie odpracowuje się.

Praca Opiekuna Programu:

- odbywa się przez okres 12 tygodni, tj. 8 godz. w tygodniu x 12 tygodni = 96 godz.,
- rozpoczynają się 15 września 2014 roku, a kończą 9 grudnia 2014 roku,
- zajęć z dni 10-11.11 nie odpracowuje się.

Koszt realizacji Programu „ALTERNATYWA” w 2014 roku

Koszt wynagrodzenia Opiekunów Programu

§ Opiekun Programu zatrudniony w danej szkole

Wynagrodzenie za 45 minut realizacji zajęć = 30 zł (brutto) + 6,50 zł (koszt ZUS i FP) = 36,50 zł

8 godzin tygodniowo x 6 szkół = 48 godzin

Kalkulacja kosztów:

32 tygodnie x 48 godzin x 36,50 zł = 56.064 zł

§ Opiekun Programu niezatrudniony w danej szkole

Wynagrodzenie za 45 minut realizacji zajęć = 30 zł (brutto)

8 godzin tygodniowo x 5 szkół = 40 godzin

Kalkulacja kosztów:

32 tygodnie x 40 godzin x 30 zł = 38.400 zł

Kalkulacja kosztów dla wszystkich szkół:

56.064 zł + 38.400 zł = **94.464 zł**

Koszt realizacji zajęć

Wynagrodzenie za 45 minut realizacji zajęć = 35 zł (brutto) + 7,50 zł (koszt ZUS i FP) = 42,50 zł

140 godziny tygodniowo dla wszystkich szkół

Kalkulacja kosztów:

30 tygodni x 140 godziny x 42,50 zł = **178.500 zł**

Koszt wyposażenia

600 zł x 11 szkół = **6.600 zł**

Koszt realizacji Programu:

1. **Koszt wynagrodzenia Opiekunów Programu – 94.464 zł**

2. **Koszt realizacji zajęć – 178.500 zł**

3. **Koszt wyposażenia – 6.600 zł**

Koszt ogólny realizacji Programu – 279.564 zł

157.689 zł – koszt Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, z czego:

- 94.464 zł – koszt wynagrodzenia Opiekunów Programu
- 59.925 zł – koszt realizacji zajęć
- 3.300 zł – ½ kosztu wyposażenia

121.875 zł – koszt Wydziału Edukacji i Sportu, z czego:

- 118.575 zł – koszt realizacji zajęć
- 3.300 zł – ½ kosztu wyposażenia

Zasady wdrażania Programu „ALTERNATYWA”

1. Dyrektor szkoły zapoznaje Radę Pedagogiczną z Programem. Po podjęciu decyzji o jego realizacji zobowiązuje wychowawców klas do poinformowania rodziców o jego realizacji.
2. Opiekun Programu wykonuje diagnozę środowiska szkolnego, uwzględniając zapotrzebowanie uczniów i rodziców na określone zajęcia.
3. Osoby, które chcą prowadzić zajęcia z dziećmi i młodzieżą, przedstawiają Opiekunowi Programu indywidualny plan pracy, na podstawie którego planują realizować zajęcia.
4. Opiekun Programu przygotowuje ofertę zbiorczą i dostarcza ją każdemu wychowawcy klasy. Przygotowana oferta zawiera także zajęcia prowadzone przez Opiekuna Programu.
5. Wychowawcy klas zapoznają dzieci i młodzież z ofertą zbiorczą przygotowaną przez Opiekuna Programu.
6. Uczniowie zapisują się na zajęcia u wychowawcy klasy lub u osoby realizującej te zajęcia.
7. Opiekun Programu przygotowuje swój harmonogram pracy i przedstawia go do zatwierdzenia Dyrektorowi szkoły.
8. Opiekun Programu przygotowuje harmonogram zajęć i przedstawia go do zatwierdzenia Dyrektorowi szkoły.
9. Dyrektor Szkoły w terminie do 10 stycznia oraz do 26 września przedkłada harmonogram zajęć oraz harmonogram pracy Opiekuna Programu Wydziałowi Urzędu Miasta Puławy, odpowiedzialnemu za realizację Programu, celem akceptacji. Harmonogram zajęć może ulec zmianie, wówczas Dyrektor szkoły niezwłocznie przedkłada każdą aktualizację w/w Wydziałowi.
10. Dyrektor Szkoły w terminie do 10 dnia następnego miesiąca przedkłada Wydziałowi Urzędu Miasta Puławy, odpowiedzialnemu za realizację Programu, sprawozdanie półroczne i roczne z realizacji Programu. Sprawozdania kwartalne z realizacji Programu powinny się znajdować w ustalonym miejscu i być udostępniane na każde żądanie osób upoważnionych do kontroli.
11. Pełna dokumentacja wdrażania i realizacji Programu powinna znajdować się w ustalonym miejscu i być udostępniana na każde żądanie osób upoważnionych do kontroli.

Regulamin realizacji Programu „ALTERNATYWA”

1. Realizacja Programu jest dobrowolna.
2. Decyzję o realizacji Programu podejmuje Dyrektor szkoły w uzgodnieniu z Radą Pedagogiczną.
3. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Dyrektor szkoły.
4. Program funkcjonuje oddzielnie dla szkół podstawowych i gimnazjów.
5. Zajęcia z dziećmi i młodzieżą w ramach Programu odbywają się codziennie od poniedziałku do soboty w godzinach najkorzystniejszych dla dzieci i nauczycieli w danym środowisku.
6. Realizacja Programu odbywa się na terenie szkoły. W szczególnych, uzasadnionych przypadkach, Dyrektor szkoły może zorganizować zajęcia w innym miejscu, po uprzednim poinformowaniu Wydziału Urzędu Miasta odpowiedzialnego za realizację Programu.
7. Z Programu korzystać mogą w sposób dobrowolny wszyscy uczniowie uczęszczający do szkoły, na terenie której realizowany jest Program oraz ich rodzice.
8. Jednostka zajęć trwa 45 minut.
9. Grupa uczniów korzystających z zajęć powinna liczyć nie mniej niż 8 osób. Opiekun Programu może prowadzić zajęcia w grupie mniejszej, jeżeli wymaga tego specyfika zajęć.
10. Zajęcia, w których frekwencja powinna wynosić minimum 8 osób, a jest stale mniejsza z powodu małego zainteresowania uczniów, powinny zostać zastąpione innymi zajęciami.
11. W zajęciach mogą uczestniczyć jednocześnie uczniowie różnych poziomów nauczania – powinno to być uzależnione od rodzaju zajęć.
12. Wszelkie wątpliwości związane z powyższym Regulaminem rozstrzyga Wydział Urzędu Miasta Puławy, odpowiedzialny za realizację Programu.

Roczny podział środków finansowych na poszczególne szkoły

Lp.	Nazwa szkoły	Koszt Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		
		koszt wynagrodzenia Opiekunów Programu	koszt realizacji zajęć	½ kosztu wyposażenia
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1	9.344 zł	6.375 zł	300 zł
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2	9.344 zł	6.375 zł	300 zł
3.	Szkoła Podstawowa Nr 3	9.344 zł	5.100 zł	300 zł
4.	Szkoła Podstawowa Nr 4	7.680 zł	5.100 zł	300 zł
5.	Szkoła Podstawowa Nr 6	9.344 zł	5.100 zł	300 zł
6.	Szkoła Podstawowa Nr 10	7.680 zł	3.825 zł	300 zł
7.	Szkoła Podstawowa Nr 11	7.680 zł	7.650 zł	300 zł
8.	Publiczne Gimnazjum Nr 1	7.680 zł	3.825 zł	300 zł
9.	Publiczne Gimnazjum Nr 2	9.344 zł	6.375 zł	300 zł
10.	Publiczne Gimnazjum Nr 3	7.680 zł	3.825 zł	300 zł
11.	Publiczne Gimnazjum Nr 4	9.344 zł	6.375 zł	300 zł
Koszt ogólny		94.464 zł	59.925 zł	3.300 zł
Lp.	Nazwa szkoły	Koszt Wydziału Edukacji i Sportu		
		Koszt realizacji zajęć	½ kosztu wyposażenia	
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1	11.475 zł	300 zł	
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2	11.475 zł	300 zł	
3.	Szkoła Podstawowa Nr 3	10.200 zł	300 zł	
4.	Szkoła Podstawowa Nr 4	12.750 zł	300 zł	
5.	Szkoła Podstawowa Nr 6	10.200 zł	300 zł	
6.	Szkoła Podstawowa Nr 10	8.925 zł	300 zł	
7.	Szkoła Podstawowa Nr 11	12.750 zł	300 zł	
8.	Publiczne Gimnazjum Nr 1	8.925 zł	300 zł	
9.	Publiczne Gimnazjum Nr 2	11.475 zł	300 zł	
10.	Publiczne Gimnazjum Nr 3	8.925 zł	300 zł	
11.	Publiczne Gimnazjum Nr 4	11.475 zł	300 zł	

Koszt ogólny		118.575 zł	3.300 zł
Lp.	Nazwa szkoły	Koszt ogólny Profilaktyczno-Rozwojowego Programu Pracy z Dziećmi i Młodzieżą „ALTERNATYWA”	
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1	27.794 zł	
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2	27.794 zł	
3.	Szkoła Podstawowa Nr 3	25.244 zł	
4.	Szkoła Podstawowa Nr 4	26.130 zł	
5.	Szkoła Podstawowa Nr 6	25.244 zł	
6.	Szkoła Podstawowa Nr 10	21.030 zł	
7.	Szkoła Podstawowa Nr 11	28.680 zł	
8.	Publiczne Gimnazjum Nr 1	21.030 zł	
9.	Publiczne Gimnazjum Nr 2	27.794 zł	
10.	Publiczne Gimnazjum Nr 3	21.030 zł	
11.	Publiczne Gimnazjum Nr 4	27.794 zł	
Koszt ogólny		279.564 zł	

**PROGRAM PRACY ŚRODOWISKOWEJ Z UWZGLĘDNIENIEM SOCJOTERAPII
SKIEROWANY DO DZIECI I MŁODZIEŻY Z RODZIN ZAGROŻONYCH PROBLEMEM
ALKOHOLOWYM**

Program pracy środowiskowej z uwzględnieniem socjoterapii, skierowany jest do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym zamieszkałych w blokach socjalnych przy ul. Wólka Profecka i ul. Romów w Puławach. Są to dzielnice oddalone od centrum miasta, charakteryzujące się ubogą infrastrukturą, w których mogłyby być prowadzone zajęcia z zakresu kultury lub sportu. Jednocześnie są to dzielnice, gdzie występuje skupisko bloków socjalnych, co generuje problemy społeczne, w których znaczącą rolę odgrywa nadużywanie alkoholu.

Program dostosowany jest do potrzeb dzieci i młodzieży z tych części miasta. Zakłada stworzenie szans startu i rozwoju, jakimi dysponują ich rówieśnicy z rodzin nie dotkniętych problemem alkoholowym. Daje możliwość rozwoju uzdolnień, kształtowania zainteresowań i umiejętności życia codziennego, uzyskanie pomocy w nauce oraz umiejętności społecznie akceptowanego spędzania czasu wolnego.

Na osiedlu Wólka Profecka zameldowanych jest 549 osób, z czego 174 stanowią dzieci w wieku 0-18 lat. W blokach socjalnych mieszka 401 osób, w tym 148 dzieci w wieku 0-18 lat.

Z danych dostępnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Puławach wynika, że w blokach znajdujących się przy ul. Wólka Profecka z pomocy MOPS korzysta 111 rodzin z dziećmi, z czego 60 rodzin wychowujących 110 dzieci w wieku 0-18 lat (w tym 10 rodzin wielodzietnych). Głównym powodem przyznawania pomocy rodzinom z dziećmi jest ubóstwo (w 45 rodzinach), bezrobocie (w 44 rodzinach) i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (w 45 rodzinach) oraz zdiagnozowany alkoholizm (w 9 rodzinach).

Rodziny wychowujące dzieci i korzystające z pomocy MOPS, poza intensywną pracą socjalną prowadzoną przez pracowników socjalnych, korzystają z dodatkowego wsparcia pedagogów, psychologów i asystentów rodziny (w 8 rodzinach objętych wsparciem Zespołu ds. rodziny wychowywanych jest 20 dzieci). Programem Aktywności Lokalnej realizowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach POKL objętych jest 15 osób.

Na ul. Romów zameldowanych jest 682 osoby, z czego 230 stanowią dzieci w wieku 0-18 lat. W blokach socjalnych mieszka 668 osób, w tym 227 dzieci w wieku 0-18 lat.

Z danych dostępnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Puławach wynika, że w blokach znajdujących się przy ul. Romów z pomocy MOPS korzysta 101 rodzin (63 rodziny pochodzenia polskiego i 38 rodzin pochodzenia romskiego), z czego 69 rodzin wychowujących dzieci w wieku 0-18 lat (w tym 23 rodziny wielodzietne oraz 29 rodzin niepełnych). Głównym powodem przyznawania pomocy rodzinom z dziećmi jest ubóstwo (w 68 rodzinach), bezrobocie (w 62 rodzinach) i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (w 18 rodzinach) oraz zdiagnozowany alkoholizm (w 15 rodzinach).

W rodzinach romskich dodatkowym problemem jest niechęć dzieci do uczestniczenia w zajęciach szkolnych oraz brak wsparcia rodziców w procesie nauki i brak prawidłowych wzorów do naśladowania.

Rodziny wychowujące dzieci i korzystające z pomocy MOPS, poza intensywną pracą socjalną prowadzoną przez pracowników socjalnych, korzystają z dodatkowego wsparcia pedagogów, psychologów i asystentów rodziny (w 5 rodzinach objętych wsparciem Zespołu ds. rodziny wychowywanych jest 11 dzieci). Programem Aktywności Lokalnej realizowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach POKL objętych jest 13 osób.

Od 2012 roku w jednym z bloków przy ul. Wólka Profecka oraz w Szkole Podstawowej nr 4 funkcjonują Kluby Środowiskowe, w których 3 razy w tygodniu prowadzone są zajęcia dla dzieci, zaś raz w tygodniu działa

Bank Czasu. Pomieszczenia przy ul. Wólka Profecka, w których funkcjonuje Klub powstały po zaadoptowaniu mieszkania, są one małe i niejednokrotnie nie mieszczą wszystkich zainteresowanych zajęciami dzieci. W okresie wiosny, lata i jesieni zatrudniony w Klubach pedagog, przy wsparciu organizatora społeczności lokalnej (pracownika MOPS) prowadzi z dziećmi zajęcia na zewnątrz. Dzieci uczestniczą w spacerach, ogniskach oraz w zajęciach sportowych na pobliskich boiskach. Poza zajęciami w Klubie dzieci, których na ul. Wólka Profecka jest ponad 100, a na ul. Romów jest ponad 250 nie mają zorganizowanych zajęć. Część starszych dzieci bawi się w okolicy ruin po mleczarni (ul. Wólka Profecka) lub pobliskiego lasu (ul. Romów), młodsze okupują jedyny plac zabaw, w którym liczba sprzętów rekreacyjnych jest nieadekwatna do liczby korzystających z nich dzieci. Brak zajęcia i miejsca do zabawy sprzyja narastaniu zachowań agresywnych, sięganiu po alkohol, narkotyki, demolowaniu bloków. Dzieci naśladując osoby dorosłe „okupują” klatki bloków, gromadzą się w miejscach niebezpiecznych i narażają na utratę zdrowia, a nawet życia.

Program zakłada prowadzenie pracy środowiskowej z uwzględnieniem socjoterapii skierowanej do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym. Ponadto w ramach programu zaplanowano modernizację oraz doposażenie istniejących placów zabaw. Zmodernizowane place zabaw stworzą bezpieczne i atrakcyjne miejsce zabaw dla dzieci z ul. Wólka Profecka i ul. Romów. Co więcej, znacząco poprawi estetykę osiedli oraz pozytywnie wpłynie na organizowanie przez dzieci czasu wolnego i umniejszy negatywny wpływ dorosłych.

Rodziny objęte programem zagrożone są wykluczeniem społecznym. Są to rodziny z problemem alkoholowym, ubogie, rozbite, niezaradne, które przekazują kolejnym pokoleniom wzorce bezradności. Dzieci z takich rodzin spędzają bardzo dużo czasu na pobliskich ulicach. Większość z nich zagrożona jest wykluczeniem społecznym, postępującą demoralizacją oraz brutalizacją zachowań. Rodziny te:

§ żyją w niekorzystnych warunkach ekonomicznych,

§ nie zostały wyposażone w kapitał życiowy umożliwiający im normalną pozycję społeczną, odpowiedni poziom kwalifikacji, wejście na rynek pracy,

§ mają utrudniony dostęp do odpowiednich instytucji pozwalających na wyposażenie w kapitał życiowy,

§ doświadczają przejawów dyskryminacji,

§ posiadają cechy utrudniające im korzystanie z powszechnych zasobów społecznych ze względu na zaistnienie m.in. uzależnienia.

Nadużywanie alkoholu wpływa niekorzystnie na życie wszystkich członków rodziny. Dzieci mające pijących problemowo rodziców przeżywają zdecydowanie więcej trudnych sytuacji i emocji niż ich rówieśnicy: lęku, napięć, wstydu, odrzucenia, samotności. W związku z nieprzewidywalnością zachowań rodziców, częstą zmianą ich nastrojów i wzajemnych relacji, atmosferą ciągłego zagrożenia i napięcia w rodzinie, nie czują się w domu pewnie i bezpiecznie. Rzadko znajdują oparcie w dorosłych. Są świadkami, a czasami ofiarami przemocy.

Dzieci w rodzinie z problemem alkoholowym żyją w stanie chronicznego napięcia i stresu, co związane jest z niezaspokajaniem przez rodziców ich podstawowych potrzeb. Doświadczają wielu traumatycznych sytuacji związanych z chaosem i awanturami w domu, a także niewypełnianiem ról rodzicielskich przez uzależnionych bądź współuzależnionych rodziców. W związku z brakiem oparcia ze strony dorosłych dzieci żyją w poczuciu braku bezpieczeństwa emocjonalnego i fizycznego, co powoduje określone zaburzenia emocjonalne i psychiczne. Dzieci rodziców z problemem alkoholowym są słabsze fizycznie i częściej chorują oraz często są ofiarami przemocy ze strony najbliższych członków rodziny lub otoczenia.

CEL PROGRAMU

Głównym celem programu jest zaspokajanie różnorodnych potrzeb dzieci i młodzieży poprzez zapewnienie im miejsca, w którym mogą spędzać czas wolny po zajęciach szkolnych w sposób akceptowany społecznie, gdzie zostaną otoczeni opieką i będą zaspokajane ich potrzeby psychiczne i emocjonalne. Ponadto program ma na celu wyrównywanie zaniedbań wychowawczych, odreagowanie urazów nabytych w środowisku rodzinnym i szkolnym oraz zastępować utrwalone negatywne wzory zachowań nowymi społecznie akceptowanymi. Nieodłącznym elementem pracy z dziećmi jest praca w środowisku rodzinnym.

Cel programu realizowane będą poprzez:

1. Zapewnienie miejsca spędzania czasu wolnego.

2. Otoczenie opieką (dożywianie, dbanie o higienę, pomoc odzieżowa lub w wyposażeniu w materiały do zajęć szkolnych).
3. Zaspokojenie potrzeby akceptacji i bezpieczeństwa.
4. Pomoc terapeutyczna mająca na celu odreagowanie urazów nabytych w środowisku rodzinnym i szkolnym.
5. Wypracowanie umiejętności współzycia społecznego:
 - § przestrzeganie norm i zasad współzycia w grupie,
 - § konstruktywne rozwiązywanie konfliktów,
 - § liczenie się z regułami współzycia w grupie.
6. Uczenie podstawowych czynności, które pozwolą odnaleźć się w dorosłym życiu.
7. Stworzenie warunków do brania odpowiedzialności za podejmowane działania i kształtowanie poczucia sprawczości.
8. Nauka radzenia sobie w trudnych sytuacjach w sposób konstruktywny (poszukiwanie i przyjmowanie pomocy i wsparcia).
9. Przedstawienie sposobów spędzania czasu wolnego w sposób akceptowany społecznie bez używek i przemocy.
10. Zachęcanie do zmiany stylu życia poprzez pokazywanie nowych możliwości.
11. Rozwijanie intelektu dzieci poprzez:
 - § pomoc w nauce (zajęcia o charakterze reedukacyjnym),
 - § rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań,
 - § stworzenie warunków do osiągnięcia dojrzałości szkolnej przez dzieci przedszkolne.
12. Wpływanie na środowisko rodzinne we współpracy z pracownikami służb społecznych (pracownicy socjalni, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni) w celu polepszenia sytuacji życiowej dzieci.
13. Interwencje w szczególnych przypadkach (pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w środowisku rodzinnym, szkolnym, rówieśniczym, zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy).

PRACA Z RODZINĄ

Optymalna realizacja sprecyzowanych celów uzależniona jest w dużym stopniu od możliwości wpływania na środowisko rodzinne dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach. Niezwykle istotne jest nawiązanie sojuszu z rodzicami podopiecznych w celu poprawienia ich sytuacji życiowej. Często niezbędna jest pomoc rodzinie (rodzicom) w sytuacjach kryzysowych związanych z ubóstwem, poszukiwaniem pomocy, uzależnieniami, przemocą, opieką nad dziećmi. Praca z rodzicami opierać się będzie na wzbogaceniu ich umiejętności w następujących obszarach:

- § rozumienia potrzeb dzieci,
- § rozwijania umiejętności kontaktowania się ze swoimi dziećmi,
- § rozwijania umiejętności rozwiązywania trudności wychowawczych pojawiających się w relacjach dziećmi,
- § rozwijania umiejętności rozwiązywania konfliktów w rodzinie,
- § rozwijania umiejętności poszukiwania i korzystania z pomocy instytucjonalnej.

FORMY PRACY

Formy pracy z dziećmi i młodzieżą oparte będą o indywidualny program pracy socjoterapeutycznej każdego podopiecznego, poprzedzony diagnozą indywidualną dziecka. Jest to między innymi:

1. Zabawa (ze wszystkimi jej odmianami: tematyczną, konstrukcyjną, badawczą, ruchową, dydaktyczną, w tym także zabawy na świeżym powietrzu na zmodernizowanym placu zabaw).
2. Zajęcia socjoterapeutyczne.

3. Organizowanie zajęć tematycznych (kulinarne, modelarskie, plastyczne, związane z umuzykalnieniem, śpiew, taniec, inscenizacje).

4. Wycieczki, spacerowanie.

5. Organizowanie świąt i uroczystości.

6. Zajęcia o charakterze reedukacyjnym związane z pomaganiem dzieciom w nauce.

7. Spotkania całej społeczności świetlicy.

Dobranie określonej formy zajęć uwarunkowane jest potrzebami dzieci związanymi z ich wiekiem, sytuacją życiową, szkolną, zaburzeniami, jakie ujawniają.

Dobór formy pracy z rodziną poprzedzony będzie wywiadem środowiskowym, w którym zawarty zostanie opis warunków materialno-bytowych rodziny, jej liczebność, specyficznych problemów, jakie w niej występują (stan zdrowia, uzależnienia, bezrobocie, specyfika relacji w rodzinie).

Praca z rodziną będzie miała następujące formy:

1. Nawiązanie i podtrzymywanie kontaktu z członkami rodzin, monitorowanie zmieniających się potrzeb i reagowanie na nie.

2. Rozmowy indywidualne z rodzicami.

3. Pomoc w sytuacjach kryzysowych (w poszukiwaniu pracy, motywowanie i kierowanie na leczenie odwykowe, przeciwdziałanie przemocy, rozwiązywanie konfliktów).

4. Organizowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego całych rodzin połączone z programem rozwijania umiejętności wychowawczych.

5. Pomoc w poszukiwaniu i korzystaniu z pomocy instytucjonalnej.

WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI Z TERENU MIASTA

W związku z szerokim zakresem pomocy udzielanej w ramach programu niezbędna jest współpraca z instytucjami z terenu miasta. Będą to przede wszystkim: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach, Sąd Rejonowy w Puławach, Komenda Powiatowa Policji w Puławach, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miasta Puławy, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia oraz organizacje pozarządowe.

Taka współpraca zapewni przede wszystkim wymianę informacji i planowanie kolejnych kroków w celu stworzenia jak najlepszych warunków dla rozwoju dziecka. Możliwe jest także zwiększenie oddziaływania na rodziców, np. w celu poddania się terapii alkoholowej. Jest to ważne ze względu na konstruowanie sieci sojuszników i systemu szybkiej i adekwatnej pomocy.